

מבצע יונתן - 1976

ב-27 ביוני 1976 מטוס של חברת התעופה "אייר פרנס" שהיה בדרכו מישראל לפאריז נחטף על ידי מחבלים קיצוניים. החוטפים עלו למטוס בשדה התעופה של אתונה ביוון, שם עשה המטוס חניית ביניים. הם דרשו מהטייס לטוס לאוגנדה. המטוס נחת בשדה התעופה של אנטבה באוגנדה.

המחבלים החזיקו את בני הערובה בבית הנתיבות שבשדה התעופה, שם היו 104 בני ערובה ישראלים ו-12 אנשי הצוות של המטוס.

שליט אוגנדה, **אידי אמיין**, החליט לשתף פעולה עם החוטפים. החוטפים דרשו קודם לשחרר 46 מחבלים הנמצאים בבית כלא ישראלי, בגרמניה המערבית ובקניה, ורק אחר כך הם יסכימו לשחרר את החטופים.

לאחר דיונים רבים החליטה ממשלת ישראל לבצע פעולה צבאית כדי להציל את החטופים.

ב-4 ביולי 1976 שבוע לאחר חטיפת המטוס התחילה פעולה צבאית של חיילי צה"ל בשדה התעופה באנטבה. החיילים טסו לאנטבה במרחק של 4,000 קילומטר מישראל, כדי לשחרר את בני הערובה. הם השתלטו על שדה התעופה, נכנסו לבית הנתיבות, שם היו בני הערובה.

מפקד המבצע **יוני נתניהו** עמד בראש החיילים שפרצו לבית הנתיבות. חייל אוגנדי ירה ביוני נתניהו, והוא נפגע ונהרג. אחרי שנהרג המפקד, הצליחו החיילים להיכנס ולהרוג תוך מספר שניות את כל המחבלים. הם שחררו את בני הערובה ואת צוות המטוס.

בני הערובה הישראלים טסו במטוס 'הרקולס' לישראל. בישראל קיבלו אותם בשמחה של גיבורים. איש לא האמין שצה"ל מסוגל לבצע פעולה צבאית במרחק רב כזה.

בקרב שהיה בשדה התעופה נהרגו גם 20 חיילים מצבא אוגנדה. החיילים של אידי אמיין רצחו בת ערובה ישראלית בשם **דורה בלוך**, אישה בת 80 שהייתה מאושפזת בבית חולים באוגנדה. זאת הייתה הנקמה שלהם.

יוני נתניהו הפך לסמל של הישראלי הלוחם. הוא השאיר מכתבים שהתפרסמו בכל העולם. הוא היה לא רק לוחם גיבור, אלא גם איש ספר, משורר ופילוסוף.

הממשלה החליטה לשנות את שם המבצע מ"**מבצע אנטבה**" ל"**מבצע יונתן**" על שמו של המפקד שנפל בקרב - **יונתן נתניהו**.

מבצע אנטבה היה סמל של גבורה ואמונה שלא צריך להיכנע לטרור. כל העולם נדהם ממבצע גבורה זה, וישראל זכתה להערצה גדולה בעולם.

שאלות

1. מחבלים קיצוניים חטפו את מטוס "אייר פרנס", מה הם דרשו ?

2. ממשלת ישראל החליטה לבצע פעולה צבאית כדי _____

3. המחבלים החזיקו בני ערובה, מי היו בני הערובה ?

4. חיילי צה"ל פרצו לבית הנתיבות שבשדה התעופה. מה קרה אחר-כך ?

5. למה החליטה הממשלה לשנות את שם המבצע מ"מבצע אנטבה" ל"מבצע יונתן" ?

6. יונתן נתניהו הפך לסמל של הישראלי הלוחם, הסבירו.

7. כל העולם נדהם ממבצע גבורה זה, מדוע ?

8. מה אפשר ללמוד ממבצע זה ?

9. "מבצע יונתן" היה מבצע גבורה, ספרו על מבצע גבורה אחר.

10. מה סיפרו, לפי דעתכם, בני הערובה לעיתונאים, כאשר הם הגיעו לישראל ?

פֶּעַל - הפעיל

לעתים יש קשר בין בניין פֶּעַל לבין בניין הפעול המצויין טרימה.

שכר	-	השכיר	טס	-	הִטִּיס
לבש	-	הלביש	נסע	-	הִסִּיעַ
צחק	-	הצחיק	ירד	-	הוֹרִיד
זכר	-	הזכיר	ראה	-	הִרְאָה

השלימו את הפועל בבניין פֶּעַל ובבניין הפעול בזמן צרכי.

1. האם אכֹּלֶה קודם, ואחר כך האכִילֶה את התינוק. (אכל)
2. מדוע אתה _____ עליי? האם אני _____ אותך? (כעס)
3. המדריך _____ את ירושלים לתיירים, ובערב הוא _____ אותם במסעדה. (ראה)
4. אנחנו לא _____, כי הבדיחות לא _____ אותנו. (צחק)
5. אנחנו _____ דירה בהרצליה, בעלי הדירה ש _____ לנו את הדירה נמצאים בחו"ל. (שכר)
6. הנוסעים _____, אחרי שהנהג _____ אותם. (שתק)
7. אחרי שאני _____ את מכונת הכביסה, התברר לי שהיא לא _____ (פעל)
8. היא _____ נרות שבת, הנרות _____ כשעה. (דלק)
9. הילדים הקטנים לא _____ בגדים בעצמם, אבא _____ אותם. (לבש)
10. הממשלה _____, משום שהאופוזיציה _____ אותה. (נפל)
11. ועד העובדים _____ את כל עובדי המפעל. העובדים _____ שלושה ימים. (שבת)
12. אנחנו _____ את השיר החדש, שהזמר _____ לנו. (שמע)
13. הם _____ לפאריס, הטייס ש _____ אותם היה צרפתי. (טוס)
14. המנהל לא _____ את הפגישה, לכן המזכירה _____ לו. (זכר)
15. הילדים לא _____ לביה"ס לבדם, אביהם _____ אותם. (נסע)
16. הבחורה לא _____ הביתה לבדה, החבר שלה _____ אותה. (חזר)
17. הסטודנטים _____ דירה על יד האוניברסיטה. בעל הדירה _____ להם את הדירה. (שכר)

השלימו את המשפטים, וכתבו אותם ב**ה'לה** וב**צמ'ף** בזמן הנתון, לפי הדוגמה.

עבר: המאזינים **צחקו**, מאחר שהבדרן **הצחיק** אותם.

הווה: המאזינים **צוחקים**, מאחר שהבדרן **מצחיק** אותם.

עתיד: המאזינים **יצחקו**, מאחר שהבדרן **יצחיק** אותם.

1. הממשלה **נפלה**, כי האופוזיציה _____ אותה.
_____ **עתיד:**
2. ההורים **כעסו**, כי הילדים _____ אותם.
_____ **הווה:**
3. הסטודנט **שאל** ספר מהספרייה, כי הספרנית _____ לו אותו.
_____ **עתיד:**
4. עורך הדין **לא זכר** את פרטי החוזה, כי המזכירה **לא** _____ לו אותם.
_____ **הווה:**
5. **ידענו** שביטלו את הטיול, כי המדריך _____ לנו.
_____ **עתיד:**
6. הוא **הדליק** את הנרות, אך הנרות **לא** _____
_____ **הווה:**
7. הזמרת **השמיעה** לנו את השיר החדש, ואנחנו _____ אותו ברדיו.
_____ **עתיד:**
8. הטכנאי **הפעיל** את המזגן, לכן הוא _____
_____ **הווה:**
9. הכלבים **הפחידו** את הילדים, לכן הילדים _____ מהם.
_____ **עתיד:**
10. בעל הדירה **השכיר** לנו את דירתו, ואנחנו _____ את הדירה.
_____ **הווה:**
11. המדריך **הראה** למטיילים את העיר העתיקה, והמטיילים _____ אותה.
_____ **עתיד:**
12. הנהג **הסיע** את התלמידים לטיול בגולן. התלמידים _____ לטיול
בגולן.
_____ **הווה:**
13. הבנק **הלווה** לנו כסף לקניית דירה, ואנחנו _____ כסף מהבנק.
_____ **עתיד:**
14. ועד העובדים **השבית** את העבודה בנמל, לכן עובדי הנמל _____
_____ **הווה:**

אני ואתה

מילים: אריק איינשטיין
לחן: מיקי גבריאלוב

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כלם,
אמרו את זה קדם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה ננסה מהתחלה,
יהיה לנו רע, אין דבר זה לא נורא,
אמרו את זה קדם לפני,
זה לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כלם,
אמרו את זה קדם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

הבעה

1. אילו סוגי שינויים יכולים אנו לעשות בחיינו ?
2. מה היית רוצה לשנות בחייך ?
3. אילו דילמות עשויות להתעורר, כאשר אתם חושבים על ביצוע השינוי ?
4. אילו נולדת מחדש, מה היית משנה בחייך ?

האותיות ט או ת

1. צליל T שמחוץ לשורש ייכתב תמיד ב- ת'.

דוגמות:

השורש: ל.מ.ד	למדתי, לומדת, תלמדי, תלמיד
השורש: ל.ב.ש	התלבשת, מתלבשת, תתלבשי, תלבושת
השורש: ק.ש.ר	התקשרתן, מתקשרות, תתקשרו, תקשורת
השורש: ר.א.ה	ראתה, תראה, להתראות

2. צליל T בסוף מילה

האות ט' מציינת סיומת זכר: סרט - סרטים, משפט - משפטים, רהיט - רהיטים
שלט - שלטים, תפריט - תפריטים, עט - עטים

האות ת' מציינת סיומת נקבה: דלת - דלתות, קלטת - קלטות, כפית - כפיות
מחברת - מחברות, רכבת - רכבות, שחקנית - שחקניות

3. רוב המילים בצליל T נכתבות ב- ת' (90%).

מקצת המילים נכתבות ב- ט' (10%).

האות ט' תהיה תמיד שורשית או חלק משם עצם או שם התואר.

דוגמות לפעלים ב- ט': טייל, טיפל, ביטל, חלט (החליט), שלט, קטף, קלט, טען, חטף, בטח, קימט, שטף, טיגן, שפט, טבע

דוגמות לשם עצם / תואר: רהיט, קטן, טבע, טוב, טעים, מטבח, טבח, טיפש, שקט, שלטון, טייס, משטר, משטרה, חוט, מחט, חייט

4. רוב המילים הלועזיות נכתבות ב- ט' = T (90%).

מקצת המילים נכתבות ב- ת' = Th (10%).

דוגמות למילים ב- ט': טלוויזיה, טלפון, סטודנט, אוניברסיטה, טניס, אינטרנט, טקסט, טרנזיסטור, פרקטיקה, טלפקס, טרגדיה, ארכיטקט, סטטיסטיקה, טבק

דוגמות למילים ב- ת': תזה, סינתזה, מתודה, מיתוס, מיתולוגיה, אתאיסט, אותנטי, תאוריה, מתמטיקה, תאטרון, תרפיה

השלימו ט' או מ', והוסיפו למילה שם תואר ממאגר המילים.

_____	10. סר _____	<i>פוד</i>	1. של _____
_____	11. ילדו _____	_____	2. תקלי _____
_____	12. פחי _____	_____	3. כפי _____
_____	13. שק _____	_____	4. משפ _____
_____	14. חנו _____	_____	5. טבע _____
_____	15. קלט _____	_____	6. רכב _____
_____	16. כתוב _____	_____	7. שקי _____
_____	17. תזמור _____	_____	8. טלי _____
_____	18. רהי _____	_____	9. מחבר _____

מאגר מילים

קשה, מיוחדת, גדול, נקייה, כחולה, חדשה, קטנה, יקרה, חדש, צודק, לבנה, מפורסמת, מודרני, קבועה, מוחלט, מהירה, מלאה, מעניין

כתבו הפכים למילים האלה ב-ט' או מ'.

_____	- עבר	_____	- חכמה	<i>קט</i>	- רעש
_____	- פחות	_____	- שאלה	_____	- ייאוש
_____	- מחק	_____	- הרבה	_____	- מדבר
_____	- לקח	_____	- קלקל	_____	- סוגר
_____	- מקרה	_____	- מהר	_____	- רע
_____	- מר	_____	- מחר	_____	- אביב
_____	- חובה	_____	- גדול	_____	- יבש

השלימו ט' או מ'.

1. הס ודנ ית לומד _____ באוניברסי _____ ה כבר _____ שעה חודשים.
2. הרופאו _____ יפלו בחולים, ונ _____ נו להם _____ רופות.
3. מ י קני _____ א _____ הרהי _____ ים האלה ?
4. השופ _____ בבית המשפ _____ ען שהנאשמ _____ לא ענ _____ ה על השאלו _____, ששאלו או _____ ה.
5. האם א _____ מ וכלו לה _____ קשר אלינו אחרי ש _____ חזרו מה _____ יול ?
6. א מול בי _____ לה חבר _____ ה עופה את כל ה _____ יסות עקב שבי _____ ה _____ ייסים.
7. אם א _____ ה מבטיח לי, א _____ ה צריך לקיים את ההב _____ חה.
8. האם כבר קני _____ מ כר _____ יסים להצג _____ ה א _____ רון ?
9. כל ה _____ למידות נסעו ל _____ יול ביפו הע _____ יקה.
10. הס ודנ ים קראו את ה _____ קסט, אך לא הבינו או _____ ו.
11. אש _____ י נכנסה למ _____ בח, ו _____ יגנה לביבות מ _____ פוחי אדמה.
12. חבר _____ הכנס _____ החלי _____ ה לה _____ נגד להצע _____ החוק.
13. שר הבי _____ חון ה _____ ווכח עם שר האוצר על הצע _____ ה _____ קציב.
14. ש _____ י הצעירו _____ בעו בים, כי הן לא ידעו לשחו _____.
15. כנית ה _____ לוויזיה היי _____ ה מעניינ _____ מאוד.

שימו לב ! האות ת' מחוץ לשורש.

(קדם)	ה ת ק ד מ ה
(קלט)	ק ל ט ת
(לבש)	ש ל ב ת
(קנה)	ה ת נ ת
(סרק)	ת ס ר ו ק ת
(כתב)	ת כ ו ת ב ת
(זמן)	ת ז מ י נ ו
(חכה)	ה ת כ ת
(למד)	ת ל מ י ד